

ตั้งเป้าใช้ 'ตัวร่วม' กลางปี 60
ดึงเอกชนถือหุ้น 'ศูนย์บริหาร'
> 5

ตั้งเป้าใช้ 'ตัวร่วม' กลางปี 60 ดึงเอกชนถือหุ้น 'ศูนย์บริหาร'

อีกไม่นานการเดินทางด้วยระบบขนส่ง
สาธารณะในกรุงเทพมหานครจะเกิดรูปแบบ
การจัดเก็บค่าบริการใหม่ที่เรียกว่า "ตัวร่วม"

ในระยะเริ่มต้น ระบบตัวร่วมจะใช้ใน
บริการรถไฟฟ้า โดยผู้โดยสารสามารถใช้
บัตรเพียงใบเดียว ในการเชื่อมต่อเส้นทาง
รถไฟฟ้าต่างๆ ซึ่งนอกจากจะสะดวกสบาย
มากขึ้น ไม่ต้องเสียเวลา ระบบตัวร่วมยังช่วย
ประหยัดค่าใช้จ่าย เพราะไม่ต้องเสียค่า
"แรกเข้าระบบ" เมื่อมีการเปลี่ยนเส้นทาง

นายชัยวัฒน์ ทองคำคูณ ผู้อำนวยการ
สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่ง
และจราจร (สนข.) ในฐานะหน่วยงาน
ที่ดูแล บอกว่า ภายในเดือนนี้จะเสนอร่าง
พ.ร.บ.การบริหารจัดการระบบตัวร่วม
พ.ศ. ... โดยเตรียมเสนอรูปแบบของหน่วย
งานบริหารจัดการระบบตัวร่วม (CTC) ให้
คณะรัฐมนตรี (ครม.) พิจารณา

ถ้าครม.เห็นชอบก็จะเริ่มกระบวนการ
สรรหาเอกชนเป็น CTC ด้วยรูปแบบรัฐ
เอกชนร่วมลงทุน (PPP) คาดว่าใช้ระยะเวลา
ประมาณ 8 เดือนจะได้ผู้ดำเนินการ โดยคณะ
กรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุน
ในกิจการของรัฐจะเป็นผู้พิจารณาว่า ควร
สรรหาด้วยวิธีเจรจาตรงหรือเปิดประมูล
คัดเลือก เพราะโครงการนี้มีมูลค่าไม่เกิน
5,000 ล้านบาทจึงสามารถใช้วิธีเจรจาได้
อย่างไรก็ตาม CTC จะต้องเป็นบริษัท
เอกชนและมีรัฐถือหุ้นไม่เกิน 49% เท่านั้น

แต่ระหว่างที่ยังไม่มีผู้ดำเนินการ CTC
และพ.ร.บ. การบริหารจัดการระบบตัวร่วม
พ.ศ. ... ยังไม่แล้วเสร็จ ทาง สนข. ก็จะ

ระบบบัตรโดยสารร่วม

องค์ประกอบ

- ผู้ให้บริการขนส่ง
- บัตรโดยสาร
- เครื่องอ่าน
- Back Office
- ศูนย์บริหารจัดการรายได้กลาง (CCH)

ผู้ให้บริการ AFC ในปัจจุบัน

กราฟิก กรุงเทพมหานคร

บัตรโดยสารร่วม

ผู้ให้บริการในอนาคต

- ติดตั้งระบบ AFC รองรับระบบตัวร่วม

ประโยชน์ต่อภาคที่เกี่ยวข้อง

ผู้โดยสาร

- ใช้บัตรใบเดียวเดินทาง
- ทุกระบบขนส่งมวลชน
- พกตัวร่วมแทนเงินสดในการเดินทาง-ชำระสินค้า
- ได้รับส่วนลดจากการใช้ตัวร่วม
- เป็นลดค่าเปลี่ยนระบบ

ภาครัฐ

- มีความยืดหยุ่นและอำนาจในการควบคุมค่าโดยสาร
- รวบรวมข้อมูลจากรางวางแผนพัฒนาระบบขนส่ง
- จูงใจประชาชนใช้ขนส่งมวลชน
- สร้างมาตรฐาน AFC กลางแห่งชาติเพื่อเป็นพื้นฐานพัฒนาอนาคต

ผู้ให้บริการ

- เพิ่มจำนวนผู้โดยสารจากความสะดวกของระบบ
- ลดการใช้งานตัวที่เกี่ยวข้อง
- ลดต้นทุนดำเนินการ
- เก็บค่าโดยสารผ่านระบบที่น่าเชื่อถือ ป้องกันทุจริต

ร่วมกับการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่ง
ประเทศไทย (รฟม.) และธนาคารกรุงไทย
เพื่อเป็นหน่วยงานบริหารจัดการระบบตัวร่วม
แบบชั่วคราวไปก่อน เพื่อให้ระบบตัวร่วม
เริ่มใช้ได้ภายในกลางปีหน้าตามแผน

ทั้งนี้ หน่วยงานชั่วคราวจะเร่งเจรจา
และลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU)
กับผู้ประกอบการกลุ่มแรกที่เข้าร่วม
ระบบตัวร่วม ได้แก่ บริษัท ทางด่วนและ
รถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) หรือ
BEM ผู้เดินรถไฟฟ้าใต้ดิน สายเฉลิมรัชมงคล
หัวลำโพง-บางซื่อ และรถไฟฟ้าสาย
สีม่วง บางใหญ่-เตาปูน, บริษัท บีทีเอส
กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) หรือ BTS
ผู้เดินรถไฟฟ้าสายสีเขียว หมอชิต-แมริ่ง

“
เมื่อครม.เห็นชอบ
เราจะเจรจากับเอกชน
เพราะเอกชนแต่ละราย
ต้องลงทุน
มากกว่า 100 ล้าน
ชัยวัฒน์ ทองคำคูณ

และสนามกีฬาแห่งชาติ-บางหว้า และ
บริษัท รถไฟฟ้า ร.ฟ.ท. จำกัด ผู้เดินรถ
แอร์พอร์ต เรล ลิงค์
นายชัยวัฒน์ กล่าวว่า จากการพูดคุย

กับผู้ประกอบการทั้ง 3 รายเบื้องต้นระบุว่า ต้องใช้เวลาติดตั้งระบบตัวร่วมประมาณ 2 เดือน และทดลองอีก 6 เดือนเป็นอย่างช้า

“เมื่อ กรมเห็นชอบ เราก็จะเจรจากับเอกชนอย่างเป็นทางการ เพราะเอกชนแต่ละรายต้องลงทุนมากกว่า 100 ล้านบาท เพื่อเชื่อมระบบตัวร่วมหรือตัวแมงมุม จึงต้องรอให้กรม.อนุมัติเพื่อความมั่นใจ ขณะเดียวกันนายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมต้องการให้เร่งสรุปโครงสร้างอัตราค่าโดยสารรวมให้ทันกลางปีหน้า เพื่อให้การเชื่อมต่อในแต่ละระบบมีอัตราค่าแรกเข้าลดลง บัตรแมงมุมจะได้มีความพิเศษมากขึ้น ไม่ใช่แค่แตะบัตรแล้วเข้าได้ทุกระบบอย่างเดียว”

ทั้งนี้ จะมีการดึงผู้เดินรถที่อยู่ในระบบตัวร่วมเข้าถือหุ้นใน CTC ด้วย โดยแปลงมูลค่าการลงทุนเชื่อมต่อบริษัทเป็นส่วนการถือหุ้นใน CTC เพื่อให้องค์กรมีความเข้มแข็ง

อย่างไรก็ตาม ยอมรับว่าวิธีนี้อาจทำให้ CTC มีสัดส่วนการถือหุ้นของภาครัฐมากกว่าเอกชน เนื่องจาก สนข.เป็นผู้ลงทุนระบบศูนย์บริหารจัดการรายได้กลาง (Central Clearing House: CCH) มูลค่ากว่า 1,000 ล้านบาท อีกทั้งรถไฟฟ้าแอร์พอร์ต เรล ลิงค์ เป็นรัฐวิสาหกิจ ดังนั้นจึงต้องพิจารณาสัดส่วนการถือหุ้นของ CTC อีกครั้งและอนาคตจะตั้งธนาคารและค่ายมือถือถือหุ้นใน CTC ด้วย

ด้าน นายพีระพล ถาวรสุภเจริญ รองปลัดกระทรวงคมนาคม คาดว่า ร่าง พ.ร.บ.การบริหารจัดการระบบตัวร่วมฯ จะบรรจุโครงสร้างอัตราค่าโดยสารระบบตัวร่วม โครงสร้างคณะกรรมการบริหารจัดการระบบตัวร่วมที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นประธาน และประเด็น

อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง คาดว่าจะเสนอให้กรม.เห็นชอบได้ในเดือนมี.ค.2560 จากนั้นเข้าสู่ที่ประชุม กรม. และสภานิติบัญญัติแห่งชาติ(สนช.) ก่อนประกาศใช้ใน ช่วงกลางปีหน้า

จากประสบการณ์ของเมืองใหญ่ทั่วโลกพบว่า ระบบตัวร่วมสร้างประโยชน์อย่างมาก สามารถใช้บัตรเพียงใบเดียวเดินทางได้ทุกระบบ

ความเป็นมา

จากประสบการณ์ของเมืองใหญ่ทั่วโลกพบว่าระบบตัวร่วม (Common Ticketing System) ได้สร้างประโยชน์อย่างมากต่อผู้ใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะ กล่าวคือสามารถใช้บัตรเพียงใบเดียวสำหรับการเดินทางในภาคขนส่งได้ทุกระบบ เช่น ระบบรถไฟฟ้าตามแผนแม่บทรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนระบบรถโดยสารประจำทาง ระบบรถโดยสารประจำทางด่วนพิเศษ ระบบเรือโดยสาร และระบบทางพิเศษ เป็นต้น

สำหรับผู้ใช้บริการ จะทำให้เกิดความสะดวกสบายในการเชื่อมต่อการเดินทางเมื่อต้องการเปลี่ยนระบบหรือเส้นทาง สนับสนุนระบบตัวโดยสารให้เป็นหนึ่งเดียวลดระยะเวลาในการซื้อตั๋วโดยสาร และไม่ต้องเสียค่าแรกเข้าซ้ำซ้อนในการเดินทางมากกว่าหนึ่งเส้นทางขึ้นไป

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อวันที่ 3 พ.ค.2555 มีมติให้สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร(สนข.) ดำเนินงานโครงการดำเนินงานบริหารจัดการระบบตัวร่วม (Program Management Services : PMS) ในกรอบวงเงิน 10 ล้านดอลลาร์เพื่อจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ มาช่วย

สำนักงานโครงการบริหารจัดการระบบตัวร่วม(สตร.) ดำเนินการพัฒนาระบบตัวร่วมในระยะเตรียมการ 4 ปีแรก ให้สามารถใช้ระบบตัวร่วมในภาคขนส่งได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งการจัดทำระบบศูนย์บริหารจัดการรายได้กลาง (Central Clearing House : CCH) ในกรอบวงเงิน 13 ล้านดอลลาร์

สนข. จึงได้ว่าจ้างที่ปรึกษามาดำเนินโครงการ PMS ในการให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคในการดำเนินงานระบบตัวร่วม เพื่อให้การพัฒนา ระบบตัวร่วม มีประสิทธิภาพ และการจัดทำระบบศูนย์บริหารจัดการรายได้กลางแล้วเสร็จสมบูรณ์

อันจะเป็นการปรับปรุงระบบการขนส่งให้มีประสิทธิภาพ สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ระบบขนส่งได้อย่างสะดวก เช่นเดียวกับในหลายประเทศทั่วโลกที่ประสบความสำเร็จโดยการใช้ตั๋วโดยสารเพียงใบเดียวในการเดินทางเชื่อมต่อบริษัทขนส่งทั้งทางราง ทางถนน และทางน้ำ รวมทั้งยังสามารถนำตั๋วโดยสารไปใช้ประโยชน์ในธุรกรรมอื่นๆ ที่มีใช้การขนส่งได้